

Durmuş Hocaoğlu

Darwinizm, İnsan ve Dil: III

Yeniçağ, "Analiz", 27 Mart 2006, Pazartesi., s.09
"Analiz" Sıra No: 374; 2006-036; Mart-12

YENIÇAĞ

Darwinizm'in tekâmül kanununun ihtivâ ettiği fikirlerin çağının ırkçılık ideolojilerinden etkilenmesi, geriye dönerek ırkçılığı daha da pekiştirerek "Sosyal Darwinizm"i tetiklemiş ve sâdece Beyaz Adam-Siyah Adam ayrışmasıyla da sınırlı kalmamış; Beyaz Adam'ın da kendi içinde birtakım tekâmül mertebelerine taksim edilmesiyle üstün ırk-aşağı ırk ayrımının çok daha derinlere inmesine ve ilmî kılıflı, insanlık dışı ve düşmânı bir tahakküm ideolojisine zemîn hazırlamıştır. Bu konuda, sâdece tek ve fakat çok anlamlı bir misâl olarak, aşağıdaki satırların yorumsuz verilmesi dahi kifâyet edebilir [Robert Miles., *İrkçılık (Racism)*., Türkçesi: Sibel Yaman., Sarmal Yayınevi., İstanbul, 2000., s.85]:

"Yirminci yüzyılın başında bazı Avrupalı nüfusun Birleşik Devletler'e girişini kontrol altına almak için yürütülen kampanya, değersiz 'ırk' nitelemesine dayanarak örgütlendi. Psikologların sağladığı kanıtları kullanarak, Avrupa nüfusunun her biri doğuştan ya da kalıtsal olarak farklı zekaya sahip birkaç farklı 'ırktan' oluştuğu, Birleşik Devletler'e göçün büyük kısmını Güney ve Batı Avrupa'dan gelenlerin oluşturduğu ve bunların değersiz ırk olduğu iddia edildi. İtalyan, Polonyalı, Rus ve Yahudi göçmenlerin İngiliz, Alman ve İskandinav 'soyuna' kıyasla doğuştan daha düşük zeka seviyesinde olduğu ve bunların varlığındaki artışın Birleşik Devletler'de ortalama zeka seviyesini düşüreceği varsayıldı. Korkunç sonuçlar önceden tahmin edildi ve 1924 Johnson-Lodge Göç Yasası 'ırkın bozulmasını' önlemek amacıyla kabul edildi."

1924 tarihli Johnson-Lodge Göç Yasası (Johnson-Lodge Immigration Act of 1924) ile takriben on yıl sonra yürürlüğe girmeye başlayan Nazi toplama kampları arasında, her ikisini de hazırlayan zihniyetler ve mâhiyetleri bakımından değil de sâdece derece bakımından fark bulunuşuna dikkat edilecek olursa, Darwinist mantalitenin nerelere kadar uzanmış olduğu da daha iyi anlaşılabilir.

Darwinizm'in, en başarısız alan olduğu dil konusunda ilmî mânâda test edilebilir müsbet veriler, yâni "doğrulamalar" sunamaması bir yana, bir tek adet aykırı verinin, yâni "yanlışlama"nın bütün teoriyi çökerteceğini ve ayrıca, burada ele alamayacağımız, Biyosemiotik'in kurucusu kabûl edilen biyolog-filozof Jacob von Uexküll'ün bu sâhada ortaya atmış olduğu ve Darwinizm'i biyolojik-felsefi olarak çökerten teorisini sâdece hâtırlatmakla yetinerek devam edelim.

Darwin'in teorisinin kendi felsefeleri açısından ehemmiyetini farkedenden Marksist filozoflar O'nu baş tâcı yapmakta gecikmediler; ancak bu hususta en dikkat çekici bir açıklama modeli, Engels'den geldi. İnsan'ı, sonsuz zaman çevrimi içerisinde tabiat tarafından meydana getirilmiş "*düşünebilen beyne sahip hayvan*" olarak nitelendiren Engels [*Doğanın Diyalektiği (Diyalektik der Natur.*, 1883)., Çev.: Arif Gelen., Sol Yay., Üçüncü Baskı., Ankara, Ocak 1977., s.58], daha sonra bütün Marksist literatürde bir numaralı referans olarak kabûl gören "Maymundan İnsan'a Geçişte Emeğin Rolü" isimli kısa yazısıyla, Darwin'in boşluğunu doldurarak O'nun başaramadığını başarmaya girişmiş ve bu maksatla da Marksist felsefenin

en temel anahtar kavramlarından olan “Emek”i kullanmıştır. En az Darwin’inki kadar çelişkiler ve tutarsızlıklar ile dolu bu kurguya göre, hayvandan insana geçiş, Darwin’in göremediği ve ancak Marksist bakışla fark edilebilen bir faktörle mümkün olmuştur: “Emek”.

“*Emek insanı bizzat yarattı*” diyen Engels’e göre [a.e., s.216], maymun, dik durmaya başladığında insan olma yoluna girmiştir: “*(ağaçlardan yere inen) bu maymunlar, yürürken ellerini kullanma alışkanlığını yavaş yavaş bırakmaya, dik biçimde bir yürüyüş kazanmaya başladılar. Böylece, maymundan insana geçişte kesin adım atılmış oldu*” [a.e., s.217]; bunu şüphesiz El’in de tekâmül etmesiyle ortaya çıkıveren Emek tâkip etmiş olmalı; zîra, İnsan olmak demek tabiat üzerinde egemen olmak demektir ve ... “*Doğa üzerindeki egemenlik, elin gelişmesiyle, emek ile başladı*” [Engels, a.e, s.220, pr.1]. Ama beri yandan, emek beynin bir ürünüdür; ama hayvânî değil, insanî beynin, yâni henüz hiçbir maymunun yükselemediği Geist’in. “*Maymun sürüsü ile insan toplumu arasında karakteristik ayırım olarak gene ne buluruz? Emek.*” [Engels., a.e, s.222, pr.3]. İmdi, teoriye göre, maymunun insan olabilmesi için Emek gerektir, ama Emek ise İnsan’ı karakterize eder, çünkü, “*Emek, herşeyden önce, içinde insanla tabiatın yer aldığı ve insanın kendi yararına, kendisiyle tabiat arasındaki maddî reaksiyonları başlattığı, düzenlediği ve kontrol ettiği bir süreçtir.*” [Rosenthal ve Yudin., “Emek”, *Materyalist Felsefe Sözlüğü.*, Sosyal Yay., 4. basım, İst., 1980., s.131-132]. Yâni Emek, bir iktisat terimidir ve iktisat ise insana münhasırdır; öyleyse insan-öncesi dönemde mevcut olamaz, ama Engels, insan olmamış bir yaratığa, insânî vasıflar hamletmekte, henüz insanın insan-öncesi döneminde, yâni maymun iken emek sâhibi – yâni insan olmadan önce insan - olmuş olduğunu teorisine omurga kılmaktadır.

Şu cümlesiyle Engels, başlangıçta, yâni insanlık-öncesinde, maymundan emek sâdir olamayacağını kabûl etmektedir esâsen: “*Ama bütün bunlar, sözcüğün gerçek anlamıyla emek değildi henüz. Emek, alet meydana getirmekle başlar.*” [Engels., a.e, s.223]. Buna rağmen, aynı minval üzere devam edilir: “*..hayvan dış doğadan yalnızca yararlanır ve salt varlığı ile onda değişiklikler meydana getirir; insan onda değişiklikler meydana getirerek, amaçlarına yarar duruma sokar, ona egemen olur. İnsanın öteki hayvanlardan son ve temel farkı budur, bu farkı meydana getiren de gene emektir.*” [a.e, s.228, pr.2]. Buna göre, hayvan’ın henüz hayvan iken emek ortaya koyması imkânsızdır; hâlbuki, hayvandan insana geçiş için “emek” önşarttır! *We mine’l-garâib!*

